

VIEM, ŽE ŠIFRY CHRÁNIA TAJOMSTVÁ...

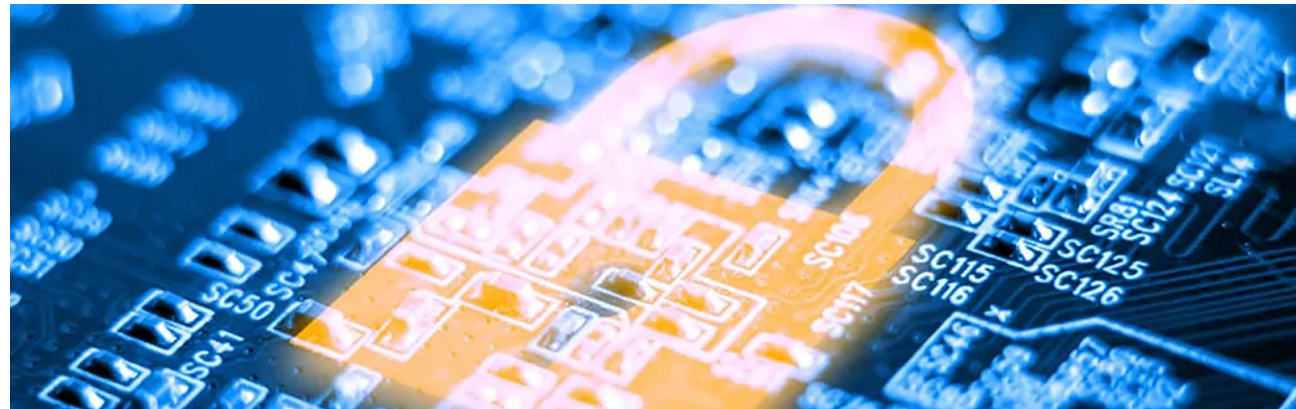
Soňa Krenická, V.OA

Obsah

- Čo je to šifrovanie?
- História šifier
- Šifry
- Využitie šifier v súčasnosti
- Zaujímavosť

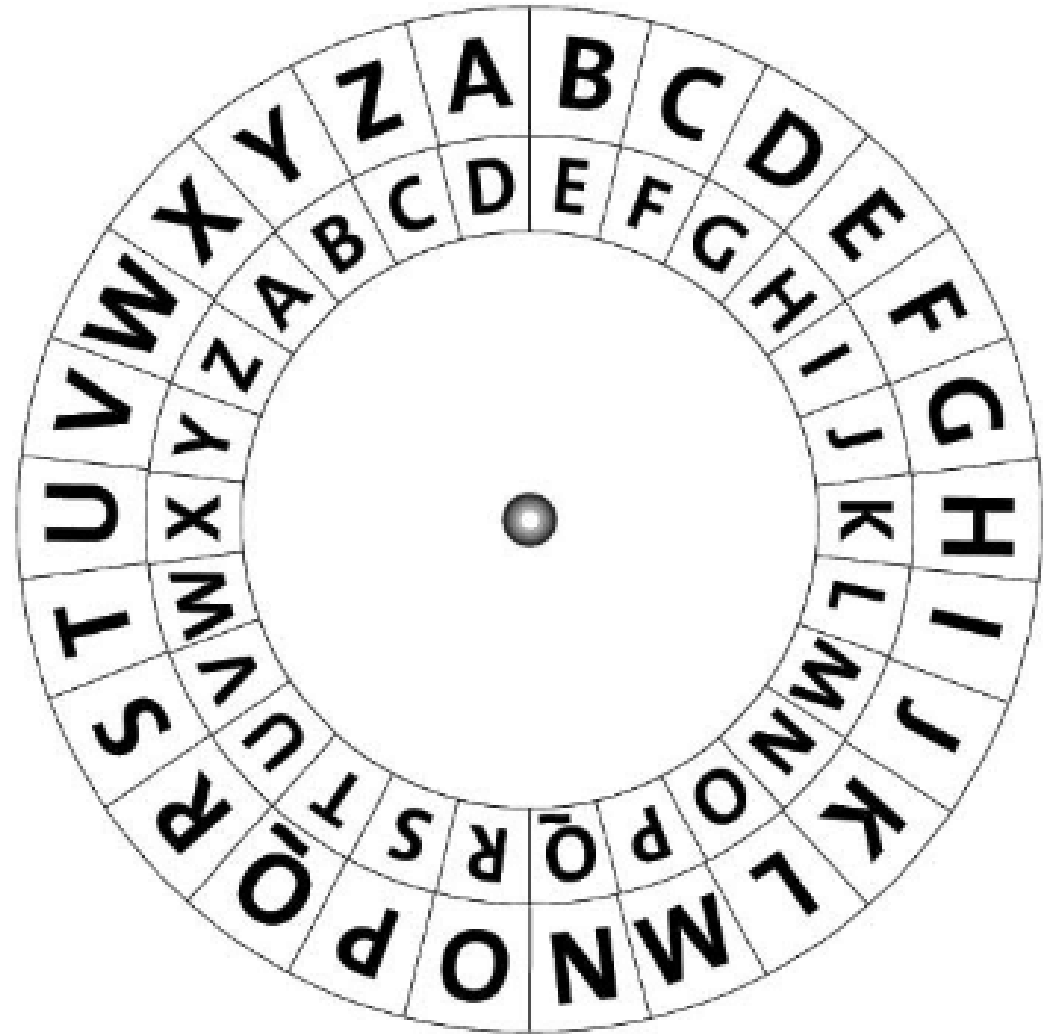
Čo je to šifrovanie?

- Šifrovanie – „znečitateľnenie“ obsahu správy
- Na dešifrovanie je potrebné poznať kľúč
- Používa sa na utajenie obsahu správ
- Veda – kryptológia

História - Grécko

- stúpanie gramotnosti medzi ľuďmi → utajiť obsah správ
- Prvé šifry spočívali v prehodení písmen v slovách
  - pr. ahoj → ahjo
- Neskôr ľahšie verzie Cézarovej šifry ($n+k$; $k=1$)
  - pr. ahoj → bipk
- Cézar ($n+k$; $k=3$)

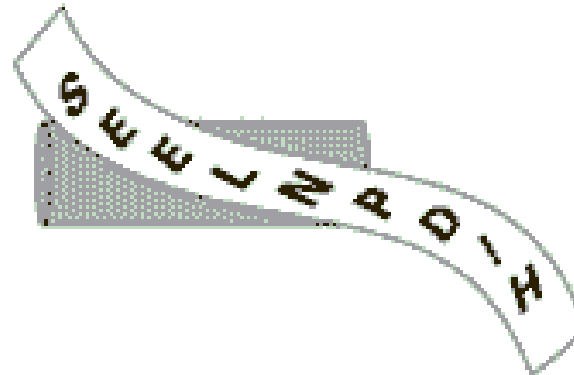
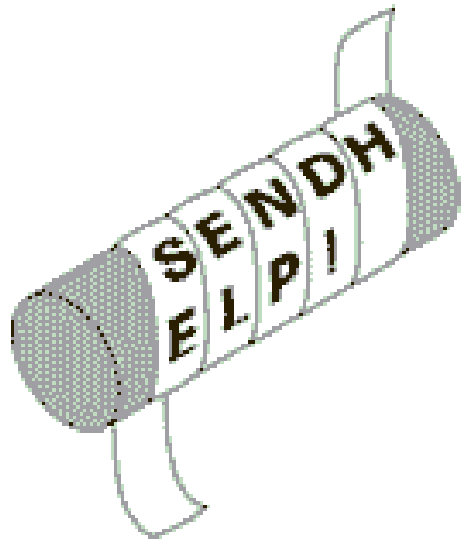

História - Grécko, Sparta

- Scytale
- Kľúčom je valec (rovnaký priemer)
- Správa sa omotá okolo valca
- Samotný text na rozvinutom pásiku nedáva zmysel

História - Izrael

- Atbaš
- Hebreji
- Poradie písmen v abecede

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
Z	Y	X	W	V	U	T	S	R	Q	P	O	N

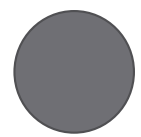
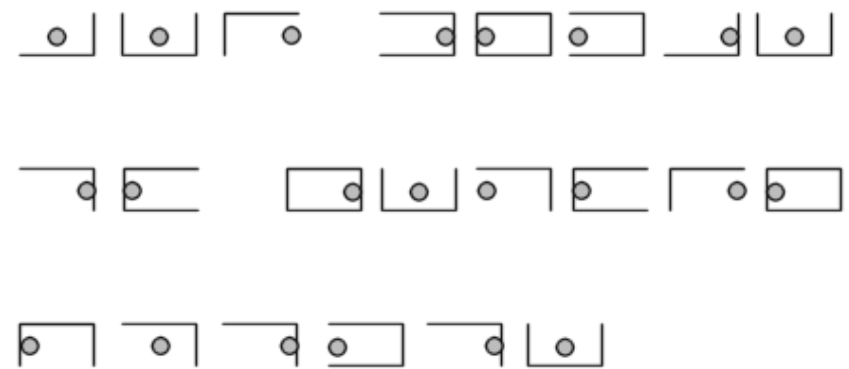
- pr. ahoj → zslq   vietor → ervgli

Šifry

- Velký polský kríž

A	B	C	D	E	F	G	H	CH
I	J	K	L	M	N	O	P	Q
R	S	T	U	V	W	X	Y	Z

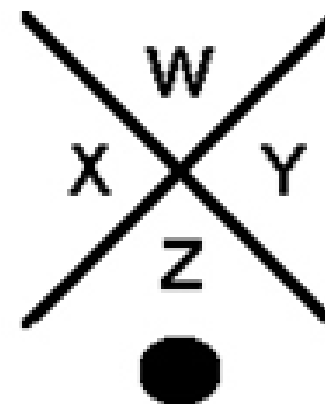
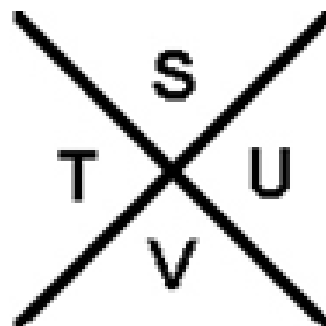

Šifry

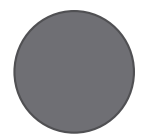
- Malý polský kríž

A	B	C
D	E	F
G	H	I

J	K	L
M	N	O
P	Q	R

□△□∟□◀ ∨▷∟□□ ∨▷◻
 ◻∟∟◻∨▷ ∨▷∟◻◻◻ ◻∟
 ◻∟∟◻◻◻∨▷◻◻◻◻

Šifry

- „Mobilová šifra“

1	2 abc	3 def
4 ghi	5 jkl	6 mno
7 pqrs	8 tuv	9 wxyz
*	0	#

44 666 3 66 666 8 2 7 444
7777 6 33 66 33 2 5 33 3
33 888 33 8 6 444 66 88
7777 3 888 2

Šifry

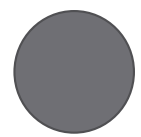
- Vigenèrova šifra
- Klíč – dohodnuté slovo

text: DOVOLENKAPRIMORI

klíč: MOBILMOBILMOBILM

PCWWWQB LIADWNWCU

×	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
A	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
B	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A
C	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B
D	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C
E	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D
F	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E
G	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F
H	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G
I	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H
J	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I
K	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
L	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
M	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
N	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
O	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
P	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
Q	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
R	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q
S	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R
T	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S
U	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
V	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U
W	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V
X	X	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W
Y	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X
Z	Z	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y

Využitie šifier v súčasnosti

- Morseova abeceda
- Braillovo písmo
- Binárny kód (Aikenov, Grayov...)
- Bitcoin a iné kryptomeny
- TLS (Transport Layer Security)
- TCP (Transmission Control Protocol)

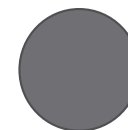

Zaujímavosť

- Enigma – nemecký šifrovací stroj

Kód Enigmy

Zdroje

- <https://lnk.sk/ecpq>
- <https://lnk.sk/xeq5>
- <https://lnk.sk/jnf5>
- <https://lnk.sk/tvct>
- <https://lnk.sk/kex4>
- <https://lnk.sk/encg>
- <https://lnk.sk/wkpy>
- <https://lnk.sk/inoo>
- <https://lnk.sk/jmp9>
- <https://lnk.sk/ha46>
- <https://lnk.sk/pur1>
- <https://lnk.sk/xgjm>
- <https://lnk.sk/ux12>
- <https://lnk.sk/xenx>
- <https://lnk.sk/tcr0>
- <https://lnk.sk/mnh5>
- <https://lnk.sk/eny7>
- <https://lnk.sk/aucs>
- <https://lnk.sk/eqw7>
- <https://lnk.sk/chyx>
- <https://lnk.sk/jbkr>
- <https://lnk.sk/elqq>
- <https://lnk.sk/czb3>
- <https://lnk.sk/hufv>
- <https://lnk.sk/v267>
- <https://lnk.sk/ydgx>

ĎAKUJEM ZA POZORNOST